

בחן את ההבטחה שלך...

מה ההבדל בין חניך לפני טקס ההבטחה לאחרי?

- חניך שעבר הבטחה מחויב לנהוג בהתאם לעקרונות התנועה וככל שיצליח בכך, יהיה חבר שווה זכויות בתנועה.
- חניך שהבטיח מבקש לקחת חלק בתהליכי קבלת החלטות של התנועה ובחינוך דור ההמשך
- גדוד שהבטיח עובר "הכרזת שכבה" ומכאן שמחוייבותו לשכבה גדלה
- א'+ב' נכונים

מה ההבדל בין חניך בתנועה לחבר בתנועה?

- חניך תנועה עדיין בודק ובוחן אם דרך החיים הצופית אכן מתאימה לו, חבר בתנועה כבר החליט שכן.
- חניך בתנועה יכול להיות פאסיבי, על חבר בתנועה חלה החובה להיות אקטיבי
- חניך בתנועה מצטרך לתנועה קיימת ואין לו את היכולת לשנות את עקרונותיה, חבר בתנועה רשאי ומחויב לקחת חלק בקביעת סדר היום של התנועה.
- כל התשובות נכונות

מה מתחייב המבטיח לעשות?

- להיות מחויב למטרות ויעדים שנקבעים מפעם לפעם ע"י מועצת תנועה
- לחיות את חייו על פי מידות הצופה
- להיות נאמן לשבט – לשכבה – ולתנועה
- א+ב נכונים

למי מבטיח המבטיח?

- לתנועה
- למדינה
- לעצמו
- לשבט

כששואלים אותי "אתה מבטיח"

אני אומר שכן.

מה אני אשם

אם אחר כך אין לי חשק לקיים? "...

יהודה אטלס

תהליך ההבטחה המיטבי

קצת רקע – השנה הצופית של כיתות ח':

מערכי הפעילות

מערכ "יש השואלים עלינו" (נושא מרכזי: תנועת הצופים)

מטרות המערכ

1. החניך ייחשף למבנה התנועה, מטרותיה והתפיסה הרעיונית שלה.
2. החניך ילמד על ייחודיות תנועת הצופים.
3. החניך יתנסה בהפעלה עצמית ובחינת מטרותיו האישיות בצופים.

מערכ "אדם לאדם" (נושא מרכזי: הקבוצה)

מטרות המערכ

1. החניך יבין את חשיבות הקבוצה, ילמד להסתדר בחברה ולכבד אותה.
2. החניך יבין מהו כבוד.
3. פיתוח יוזמה אישית אצל החניך ומתן התנסות אישית לכל חניך.

מערכ "מבטיחים" (נושא מרכזי: נוסח ההבטחה)

מטרות המערכ

1. החניך יבחן את משמעות טקס ההבטחה.
2. החניך יבחן את ההתנהגויות הנגזרות מנוסח ההבטחה ושמצופות ממנו.
3. החניך ינתח את אורח החיים הצופי המיטבי.
4. החניך יתנסה בתהליכי הערכה ומשוב של תפקוד לאור מטרות וערכים, ברמה הקבוצתית והאישית.
5. החניך יחווה מסגרת פעילות של הפעלה עצמית, ותוך כדי כך יתנסה בשאלות ערכיות הנובעות משיטת פעילות זו ומביצועה בפועל.
6. החניך יתנסה בהשתתפות בתהליך ארוך טווח, ויגזור מכך את תפקידיו האישיים והקבוצתיים.

שיאים שנתיים

❖ טיול פתיחת שנה / פתיחת "קורס הבטחה"

❖ טקס פתיחת שנה

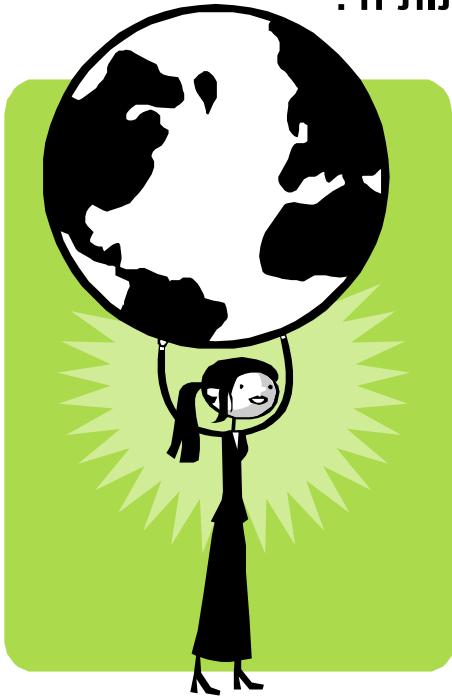
❖ טיול פסח – מים אל ים

❖ משפט ההבטחה

❖ יום דרגה / צופה / שבט

❖ טקס הבטחה

❖ מחנה קיץ

קובץ זה פורסם
במרכז ההדרכה הוירטואלי
של אתר תנועת הצופים

<http://www.zofim.org.il>

1. לתהליך זה שני שלבים:

שלב א': הבנת נוסח ההבטחה התנועתי ומשמעות ההבטחה

"הנני מבטיח הבטחה שלמה לעשות כל שביכולתי למען עמי ומולדתי, לעזור לזולת בכל עת ולקיים את חוקת הצופה"

שלב ב':

בחינה קבוצתית באמצעות משפט ההבטחה ובחינה אישית באמצעות תהליך התלבטות, הבנה ובחירה.

טקס ההבטחה

הטקס מהווה שיאו של תהליך אותו עברו החניכים במהלך השנה

שלב א' - משפט ההבטחה (הצעה)

משפט ההבטחה הנו כלי אשר בעזרתו השכבה בוחנת את בשלותה לקבל אחריות ולהפוך מחניכים לחברים בתנועה. חשוב להפוך את אירוע המשפט לאירוע מרכזי ומשמעותי בחיי השבט, יש מקום לשינוי אירוע בשבט, תזכור במסדרים, פרסום, עירוב ראשי השבט.

סממנים לבחינת הבשלות הקבוצתית

מחויבות למסגרת: הגעה בחאקי, הגעה בזמן, נוכחות בפעולות, משמעת.

מחויבות לקבוצה: תרבות דיון, שיתוף פעולה, שיפוטיות חברתית, פתיחות, יכולת העברת משוב חיובי ושילוי להתנהגות בקבוצה (חניך שמעיר לחבר על התנהגות מסוימת).

תוכן ההתעסקות: יכולת התעסקות בתכנים גבוהים, פעילות קהילתית ותרומה חברתית לאורך זמן.

הערות ונקודות לבחינה: משפט ההבטחה

האובייקט העומד למשפט **אינו חניך** אלא הגדוד כקבוצה. אין מקום להעמיד את החניך במשפט ולגרום לו אי נוחות מיותרת.

יש לבחון את הדמויות המרכזיות והמשמעותיות שירכיבו את צוות השופטים, האם הם מהווים דוגמה אישית במה שנדרש מהחניכים?

יש מקום להזמין את השכב"ג להיות נוכח במשפט, לכבד בנוכחותו עם חאקי.

יש לחשוב על אופי המשפט, המקום, התפאורה, חאקי, מוזמנים חיצוניים, טקסיות, איך פני השבט נראה, האם להזמין את הורי החניכים?

שלב ב' – טקס ההבטחה

טקס ההבטחה הנו שיא השנה הצופית של כתות ח'. אם במשפט ההבטחה דיברנו על החניכים כקבוצה, כאן כל חניך מתבקש לעשות חושים לעצמו ולהגיע לבחינה אישית אם הוא מוכן להבטיח.

מהי הבטחה?

1. מחויבות של החניך לעצמו (לא לתנועה, לא לשכבה, לא לשבת).
2. "החניך מבטיח לעשות כל מה שביכולתו למען עמו ומולדתו, לעזור לזולת בכל עת ולקיים את חוקת הצופה". מכאן, שמחויבות זו הנה פרטנית ועל פי יכולתו האישית של כל חניך.
3. מחויבות המדריכים, הצוות, להבהיר את משמעות ההבטחה לחניכים כחלק ממערך ההבטחה, על כל הגורמים השונים שמרכיבים את ההבטחה.

הערות ונקודות למחשבה – בחן את ההבטחה שלך:

האם חניך יכול לבחור לא להבטיח?

בהחלט כן! זו תהיה הוכחה לכך שהחניך עבר תהליך משמעותי, מבין את המשמעות של ההבטחה ולאחר התלבטות – בחר שלא להבטיח. החלטה זו הינה לגיטימית ואין להפעיל על החניך לחץ.

האם המדריך יכול למנוע מחניך להבטיח אם הוא אינו ראוץ בעיניו?

לא, ההבטחה הינה תהליך אישי ולכן תלויה בהחלטת החניך בלבד. המדריך יכול לשקף לאותו חניך שוב את משמעות ההבטחה והמחויבות שהחניך לוקח על עצמו. אם יחליט החניך להבטיח בכל זאת – זכותו!

האם טקס ההבטחה צריך לשלב סוג של "טקס חניכה" בסגנון הפחדה, שימוש בדם, ליכורך וכדומה?

כמובן שלא. ההבטחה צריכה להיות סוג של מסע שבשיאו החניך חותם על מסמך ובכך מבטיח את הבטחתו. במסע זה, החניך יחשוב, יתלבט, אפשר לשלב תחנות שונות, בהם החניך יתמודד עם דילמות אישיות שנוגעות אליו בלבד או למסגרות השונות אליו הוא משתייך. האווירה צריכה להיות נעימה, שלווה ונינוחה על מנת לאפשר לחניך לחשוב ולהפוך את הטקס למשמעותי.

החניך מגיע לאתר ההבטחה, בו ממתין הצוות רצוי שיהיה אתר צופי, שבו היא מבצע את ההבטחה וחותר על מסמך ההבטחה. יש לבחון מי הצוות שיהיה במעמד ההבטחה (שכב"ג, מרכז השבת, ראש השבת, הורים, וכדומה) אין בשום פנים ואופן להתעלל, להשפיל, לנהוג באלימות מילולית או פיזית במעמד

מרגש זה אין לבצע חתימה בדם או בכל אמצעי דומה אחר.